

APSTIPRINĀTA
SIA "Valsts aizsardzības korporācija"
dalībnieku sapulcē
2024. gada 26. augustā

SIA "Valsts aizsardzības korporācija"

SIA "Valsts aizsardzības korporācija" valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstule

Ar šo vēstuli Aizsardzības ministrija kā SIA "Valsts aizsardzības korporācija" valsts kapitāla daļu turētājs izsaka gaidas attiecībā uz SIA "Valsts aizsardzības korporācija" (turpmāk – SIA VAK) darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem vidēja termiņa darbības stratēģijas periodam no 2024. gada līdz 2028. gadam.

<p>Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis.</p>	<p>Ministru kabinets 2024. gada 16. jūlijā izdeva rīkojumu Nr. 601 "Grozījumi Ministru kabineta 2023. gada 23. novembra rīkojumā Nr. 799 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Valsts aizsardzības korporācija" dibināšanu" (turpmāk – rīkojums), ar kuru tika papildināts SIA VAK vispārējais stratēģiskais mērķis: "Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir ieguldījumu pārvaldīšana valsts aizsardzības industrijā un ar militāro preču ražošanas attīstību saistīto procesu koordinēšana, nodrošinot ražotnes izveidi un ražošanu, kā arī veicinot valsts aizsardzības industrijas attīstību un tās piegādes ķēžu darbības nepārtrauktību."</p> <p>SIA VAK darbība cieši saistīta ar Saeimas 2023. gada 5. oktobrī apstiprināto Valsts aizsardzības koncepciju un tajā aizsardzības industrijai noteiktiem uzdevumiem valsts aizsardzībā. SIA VAK kļūs par neatņemamu Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk - NBS) miera un kara laika apgādes sistēmas sastāvdaļu, un savā darbībā tai jāplāno darbības nepārtrauktība kara laikam.</p> <p>Ņemot vērā vispārējo ģeopolitisko situāciju, SIA VAK tiek veidota, lai nodrošinātu piegāžu drošības stiprināšanu NBS nodrošināšanai ar kara laika nodrošinājumā un apgādē kritiskajām apgādes klasēm, jo īpaši tādām kā munīcijas un tās sastāvdaļu, kritiskā bruņojuma un citu militāra ekipējuma ražošanā un apkopē. SIA VAK, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībā, iesaistās tikai militāru un divējāda pielietojuma preču ražošanā un pakalpojumu nodrošināšanā.</p> <p>SIA VAK stratēģiskais mērķis ir arī veicināt militārās industrijas ekosistēmas attīstību, kas tiek nodrošināta caur kopuzņēmumu dibināšanu ar Latvijas komersantiem, kas ir izstrādājuši NBS vajadzībām atbilstošus militāras vai divējādas nozīmes preces, bet kam pašiem trūkst pietiekoši resursu to masveida ražošanai, kā arī dažādu Latvijas komersantu ražotu komponentu integrāciju produktā un to ražošanu.</p> <p>NBS identificētas nepieciešamības gadījumā SIA VAK ir jāspēj, piesaistot pētniekus un komersantus atbilstoši to specializācijas laukam, veidot konkrēta produkta lietišķās pētniecības projektus, lai nodrošinātu NBS nepieciešamo risinājumu, kas nav pieejams tirgū un veicinātu šā produkta izstrādi atbilstoši piegādes drošības vajadzībām.</p>
--	--

	<p>Darbības uzsākšana, attīstīšana, kā arī pasūtījumu nodrošināšana primāri notiek to jomu apgādei, kas kritiski nepieciešamas NBS vajadzībām. Komercdarbība uz ārējiem tirgiem un pasūtījumiem ir pieļaujama un vēlama, bet tikai pēc primāro NBS vajadzību nodrošināšanas.</p> <p>Šo mērķu īstenošanai SIA VAK jāveic analīze, jāizstrādā biznesa plāni, jādibina kopuzņēmumi ar ārvalstu un Latvijas komersantiem konkrētu preču ražošanai vai pakalpojumu nodrošināšanai. SIA VAK atbild par ekonomisko pamatotību šiem projektiem un valsts stratēģisko interešu nodrošināšanu jaunizveidotajos uzņēmumos, kā arī par SIA VAK stratēģisko mērķu izpildi, ievērojot šajā gaidū vēstulē izvirzītos finanšu un ne-finanšu mērķus.</p> <p>SIA VAK tiek veidota kā holdinga tipa sabiedrība, kas r nodrošina ražošanu, ražotnes izveidi, kā arī sasniedz mērķus ar kopsabiedrību dibināšanu vai esošu kapitāla daļu iegādi.</p> <p>SIA VAK neizvērš darbību jomās, kur jau ir eksistējoši tirgus dalībnieki, kas jau nodrošina vai ir spējīgi nodrošināt NBS vajadzību. Ja tiek identificēta problemātika un nepilnības eksistējošu tirgus dalībnieku spējā veiksmīgi nodrošināt NBS vajadzības, SIA VAK, veicot ekonomisko pamatojumu un tirgus nepilnības izvērtējumu, var apsvērt iespējas dibināt kopsabiedrību vai iegādāties eksistējošu tirgus dalībnieku kapitāldaļas ar mērķi stiprināt konkrēto ražošanas aktivitāti, tādējādi salāgojot to ar NBS vajadzībām.</p> <p>Nemot vērā, ka SIA VAK darbība būs saistīta ar ierobežotas pieejamības vai klasificētu informāciju, tai savā darbībā jānodrošina attiecīgs darbības režīms, t.sk. pielaišanas valsts noslēpumam personālam, telpu un darbības drošība atbilstoši klasificētās informācijas normatīvajam regulējumam, tajā skaitā Aizsardzības ministrijas noteikumiem, vadlīnijām, kā arī SIA VAK sertificēšana atbilstoši Nacionālās drošības likumam, Stratēģiskas nozīmes preču aprites likumam, Ieroču aprites likumam, kā arī Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā izsniedz vai atsaka izsniegt stratēģiskas nozīmes preču licences un citus ar stratēģiskas nozīmes preču apriti saistītos dokumentus.</p> <p>SIA VAK savā darbībā jāievēro arī Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, Aizsardzības industrijas likums un Komerclikums.</p>
Sabiedrības padome.	Pašreiz SIA VAK nav plānota padomes izveidošana. Valdes darbība plānota viena valdes locekļa sastāvā.
Sabiedrības pamatdarbības veidi.	<p>SIA VAK pamatdarbības veidi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizēt esošos iztrūkumus NBS apgādē un NATO valstu tirgū, piedāvāt risinājumus, lai nostiprinātu piegāžu drošību un NBS apgādi primāri ar kara laikam kritiskām apgādes klasēm. Šiem mērķiem gatavot biznesa plānus un efektīvākos risinājumus; 2. veidot un tālāk pārvaldīt kopuzņēmumus ar ārvalstu un Latvijas komersantiem piegāžu drošības nostiprināšanai un Latvijas militārās industrijas attīstības un neatkarības veicināšanai; 3. veidot un tālāk pārvaldīt uzņēmumus, kas integrē Latvijā ražotās sastāvdaļas un izejvielas, militāru preču ražošanā;

	<p>4. veidot spēju un īstenot pētniecības un attīstības projektus NBS vajadzību nodrošināšanai;</p> <p>5. veidot spēju un īstenot klasificētus projektus.</p>
Sabiedrības klasifikācija (komerciāla, no valsts atkarīga ar komerciālu darbību vai nekomerciāla).	<p>SIA VAK ir iedalāma kā valsts atkarīga komerciālā sabiedrība</p> <p>Lai arī darbības uzsākšanai un sākotnējo investīciju veikšanai SIA VAK piesaistīs līdzekļus no Aizsardzības ministrijas ar pamatkapitāla palielināšanu, tās darbība jāīsteno tādā veidā, lai tālākie ieguldījumi konkrētu produktu attīstībā būtu ekonomiski pamatoti un lai nestu peļņu, kas nodrošinātu pietiekamu apjomu ar reinvestīcijām un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, lai izpildītu mērķu izpildi pašpietiekamā veidā. Ilgtermiņā SIA VAK netiek paredzēta atkarība no Aizsardzības ministrijas, ja vien tas nebūs nepieciešams Aizsardzības ministrijai nozīmīga projekta īstenošanai</p> <p>Atbilstoši SIA VAK vispārējam stratēģiskajam mērķim sabiedrības primārais klients būs Aizsardzības ministrija un NBS. Vienlaicīgi iespējamie pasūtījumi tiks balstīti uz tirgus izpētēm, kā arī izmaksu salīdzinājumu tirgū, veidojot ražošanu Latvijā ar piegāžu drošības elementiem. Piegāžu drošības elements nākotnes projektos ir vērtējams atsevišķi katrā gadījumā, un tā ietekme lielā mērā ir balstīta uz preces kritiskā patēriņa un nepieciešamības NBS kara laika operacionālo vajadzību nodrošināšanai.</p>
Sabiedrības attīstības vai brieduma līmenis (jaunizveidota, attīstības fāzē, brieduma fāzē vai norieta fāzē ar samazināšanas reorganizāciju vai likvidāciju).	<p>SIA VAK ir jaunizveidota sabiedrība, kur daudzas no tās darbības jomām tiks īstenotas pirmo reizi Latvijā. Tiek paredzēts, ka šīs gaidu vēstules perioda ietvaros SIA VAK pāriet attīstības fāzē, veicot pirmās investīcijas, piesaistot darbiniekus un uzsākot ražošanu.</p>
Sabiedrības sagaidāmā attīstība – finanšu mērķi, lieli investīciju projekti, darbība vietējā un starptautiskos tirgos.	<p>Dalībnieks nosaka šādus būtiskākos sasniedzamos rādītājus šīs gaidu vēstules periodā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. SIA VAK iesaistīties kopīgā projektā ar ārvalstu munīcijas ražotājiem par artilērijas munīcijas komponentu komplektēšanas rūpnīcas izveidi Latvijā ne vēlāk kā 2027. gadā. Šī mērķa sasniegšanai var tikt veidots kopuzņēmums, kur vēlami SIA VAK kontrolēt 51%. Izvērtēt un sagatavot biznesa plānu citu munīcijas komponentu ražotnes izveidei un, ja ir pietiekošs ekonomiskais pamatojums, uzsākt darbības, kas saistās ar tādas rūpnīcas izbūvi; 3. veikt analīzi par citu kritisko munīcijas un apgādes klašu ražošanas iespējām Latvijā, nodrošinot piegādes drošību; 4. izveidot vismaz vienu sadarbību ar Latvijas komersantiem par izstrādāta produkta kopīgu attīstīšanu un ražošanu; 5. uzsākt vismaz vienu pētniecības un attīstības projektu, piesaistot Latvijas pētniekus un komersantus; 6. pamatojoties uz šiem mērķiem, izstrādāt SIA VAK vidējā termiņa darbības stratēģiju 2025.-2028. gadam.
Dalībnieka finanšu gaidas (darbība ar peļņu vai budžeta ietvaros, kapitāla atdeve,	<p>SIA VAK darbības rezultāts plānojams, veicinot kapitālsabiedrības darbības ilgtermiņa vērtības pieaugumu, vienlaikus nodrošinot stratēģisko mērķi izpildi</p>

<p>dividenžu līmenis, jaunu finanšu instrumentu (piemēram, akcijas, obligācijas) izmantošana investīciju projektu finansēšanai, kapitāla struktūra).</p>	<p><u>Dividenžu politika</u> Ņemot vērā SIA VAK attīstības fāzi un intensīvo investīcijas periodu, kas saistās ar artilērijas munīcijas komponentu komplektēšanas rūpnīcas izveidi Latvijā un iespējamām investīcijām jaunu kopuzņēmumu vai eksistējošu kapitāldaļu iegādi, kā arī faktu, ka SIA VAK šo investīciju segšanai tiek paredzēts pamatkapitāla palielinājums, tad šīs gaidu vēstules periodā SIA VAK netiek paredzētas dividenžu izmaksas.</p> <p><u>Kapitāla struktūra</u> Ņemot vērā SIA VAK attīstības fāzi un intensīvo investīciju periodu, šīs gaidu vēstules ietvaros netiek paredzēta optimālas kapitāla struktūras iegūšana, kas ir skaidrojama ar atkarību no pamatkapitāla palielināšanas un nepietiekošus apstākļus (piemēram, ražošanas pilnu jaudu neesamība), lai SIA VAK spētu piesaistīt aizņemto kapitālu uz labvēlīgiem nosacījumiem, būtiski nepalielinot finanšu risku.</p> <p><u>Finansēšanas instrumenti</u> Investīciju projektu finansēšana veicama no valsts budžeta, Eiropas Savienības finanšu instrumentiem, paša komersanta gūtās peļņas, no aizņemtā kapitāla, katrā konkrētā gadījumā izvērtējot atbilstošāko finansēšanas veidu, t.sk. arī no iespējamajiem finanšu un drošības riskiem, galalietotāju interesēm, un atbildīgas fiskālās politikas nosacījumu ievērošanas.</p> <p>Papildus saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 15. septembra rīkojuma Nr. 618 “Par publisku personu kapitālsabiedrību un publisku personu kapitāla daļu pārvaldības politikas nepieciešamajām izmaiņām” 5. punktā noteiktajam kapitālsabiedrībai jānodrošina, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirms tādu valsts kapitālsabiedrības investīciju projektu finansēšanas jautājumu izskatīšanas Ministru kabinetā, kas atbilst Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 26. panta sestajā daļā norādītajai robežvērtībai – 15 % no kapitālsabiedrības aktīvu apjoma un nav paredzēts vidēja termiņa darbības stratēģijā, tiek sagatavots izvērtējums par alternatīvu finanšu instrumentu piesaisti un to ekonomisko analīzi, t.sk. obligāciju emisijas potenciālu; • sagatavojot izskatīšanai jautājumus par finansējuma piesaisti inovatīvu risinājumu projektiem, izvērtēt meitas sabiedrību dibināšanas potenciālu, piesaistot arī privāto kapitālu.
<p>Stratēģiskie nefinanšu mērķi.</p>	<p>Attiecībā uz SIA VAK nākotnes attīstības virzienu, ilgtspējīgi un efektīvi valsts drošības interesēs jānodrošina piegāžu drošība un aizsardzības industrijas ekosistēmas pilnveidošana. SIA VAK šīs gaidu vēstules periodā tiek noteikti šādi nefinanšu mērķi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) izveidot sabiedrību un tās pārvaldības sistēmu atbilstoši labas korporatīvas pārvaldības principiem; 2) ieviest efektīvas piegādes ķēdes drošības prasības, veidojot sadarbību ar Latvijas un ārvalstu uzņēmumiem; 3) ieviest iekšējās kontroles sistēmas par valsts ieguldījuma aizsardzību un saimniecisku izlietojumu, jo īpaši, lai nodrošinātu korupcijas, interešu konflikta un politiskās ietekmes riska novēršanu SIA VAK darbībā;

	<p>4) nodrošināt visu nepieciešamo drošības prasību īstenošanu gan pašas sabiedrības, gan tās meitas sabiedrībās;</p> <p>5) līdz 2027. gadam nodrošināt vismaz vienas ražotnes izveidi;</p> <p>6) veikt analīzi un izvērtēt ekonomisko pamatojumu vairāku kritisko komponentu un materiāltehnisko līdzekļu ražošanai, bet līdz 2027. gadam uzsākt īstenot vismaz vienu projektu;</p> <p>7) iesaistīties kopprojektos ar vietējiem aizsardzības industrijas komercuzņēmumiem, lai līdz 2027. gadam uzsāktu vismaz vienu kopēju projektu NBS vajadzībām atbilstoša produkta ražošanai.</p> <p>8) līdz 2027. gadam uzsākt vismaz vienu kopēju pētniecības un attīstības projektu, piesaistot Latvijas zinātniekus un uzņēmumus</p>
<p>Citi no nozaru politikas dokumentiem uz kapitālsabiedrību attiecināmie horizontālo politiku mērķi (vides, ilgtspējas, korporatīvās pārvaldības, sociālās atbildības, pētniecības un attīstības u.tml.).</p>	<p><u>Ilgtspēja un inovācijas</u></p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 16. novembra sēdes protokola Nr. 75 39. § “Informatīvais ziņojums “Par inovāciju veicināšanu un pētniecības un attīstības mērķu noteikšanu valsts kapitālsabiedrībās”” 8. punktu jānodrošina, ka SIA VAK kapitālsabiedrības stratēģijā ir iekļauti atbilstoši ar valsts nekustamos īpašumu pārvaldīšanu saistīto jautājumu pētniecības un attīstības vai inovatīvu risinājumu ieviešanas mērķi (paredzot ieguldījumu apjomus un sasniedzamos rādītājus).</p> <p>Papildus jāņem vērā Valsts aizsardzības koncepcijā noteiktais un NBS vajadzības. Šis process īstenojams kopīgi ar Aizsardzības ministriju un Nacionālās aizsardzības akadēmijas Aizsardzības un tehnoloģiju centru.</p> <p><u>Korporatīvā pārvaldība un sociālā atbildība</u></p> <p>SIA VAK savā darbībā jāievēro Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) vadlīnijās ietvertie labas korporatīvās pārvaldības principi. Jāievēro un jānodrošina SIA VAK darbības atbilstība Korporatīvās pārvaldības kodeksam, Publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības likumam un citiem normatīvajiem aktiem.</p> <p>SIA VAK vispārējās efektivitātes celšanai un procesu pilnveidošanai jāīsteno un jāiedzīvina “LEAN” (saimnieciskā domāšana) kultūra uzņēmumā.</p> <p>Tāpat jāīsteno atbildīga darba devēja politika, t.sk. nodrošinot visu drošības prasību ievērošanai attiecībā uz informācijas, infrastruktūras un produktu drošību.</p> <p><u>Informācijas publiskošana</u></p> <p>SIA VAK vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā jānodrošina Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktās informācijas publiskošana Aizsardzības ministrijas un SIA VAK tīmekļvietnē saskaņā ar minētajā likumā noteikto kārtību.</p>

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs,
SIA “Valsts aizsardzības korporācija”
valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis

Aivars Puriņš